

DELEGATURA UOKiK W KATOWICACH

Katowice, dn. 24.10.2008r.

RKT-61-32/08/SB

DECYZJA Nr RKT-68/2008

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 tej ustawy **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** bezprawne działanie Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej, polegającą na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenie zakupu produktów, co jest sprzeczne z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 z zm.),

i nakazuje się zaniechania jej stosowania.

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 tej ustawy **uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów** bezprawne działania Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej, polegające na:

1. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie potwierdzanie na piśmie wszystkich istotnych postanowień zawartej umowy, co zostało uznane za sprzeczne z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.),

2. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez zamieszczenie w dokumentach „Umowy” oraz „Potwierdzeniu zawarcia umowy” nierzetelnych i nieprawdziwych informacji o możliwości i podstawie prawnej do dochodzenia roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 1 ust. 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego,

3. naruszeniu obowiązku wręczenia konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem swojego imienia nazwiska (nazwy) oraz adresu zamieszkania (siedziby), który to obowiązek wynika z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. Nr 22, poz. 271 z zm.),

4. wykorzystywaniu w zawieranych z konsumentami umowach postanowienia, wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.):

„W sprawach spornych strony zobowiązują się do ich rozwiązywania polubownie, a w razie nie osiągnięcia porozumienia właściwym będzie Sąd, dla miejsca siedziby Sprzedającego.”

i stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 18.02.2008r.

III. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 tej ustawy **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** bezprawne działanie Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej, polegające na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nie zamieszczenie w „warunkach gwarancji urządzenia Dolpinex - HYDROMATE” pełnych informacji o: nazwie gwaranta lub jego przedstawiciela, terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15.02.2008r.

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej, karę pieniężną w wysokości 30 000 zł (słownie złotych: trzydzieści tysięcy), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punktach nr I, II i III sentencji niniejszej decyzji.

V. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, postanawia się obciążyć Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej kosztami przeprowadzonego postępowania i zobowiązać do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 53 zł (słownie złotych: pięćdziesiąt trzy).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej organem antymonopolowym) z urzędu przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej (zwanego dalej Eko-Live, Spółką lub przedsiębiorcą) występuje naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 z zm.) - obowiązującej do dnia 20 kwietnia 2007r.

W dniu 6.02.2008r. postanowieniem nr 1 (Karty nr 1-3) wszczęte zostało z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Eko-Live bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową, polegających na:

1. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie potwierdzanie na piśmie wszystkich istotnych postanowień zawartej umowy, co może być uznane za sprzeczne z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.),
2. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez zamieszczenie w dokumentach „Umowy” oraz „Potwierdzeniu zawarcia umowy” nierzetelnych i nieprawdziwych informacji o możliwości i podstawie prawnej do dochodzenia roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową, co może być sprzeczne z art. 1 ust. 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego,
3. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nie zamieszczeniu w „warunkach gwarancji urządzenia Dolpinex - HYDROMATE” pełnych informacji o: nazwie gwaranta lub jego przedstawiciela, terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co może być uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego,
4. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenie zakupu produktów, co może być sprzeczne z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 z zm.),
5. naruszeniu obowiązku wręczenia konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem swojego imienia nazwiska (nazwy) oraz adresu zamieszkania (siedziby), który to obowiązek wynika z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. Nr 22, poz. 271 z zm.),
6. wykorzystywaniu w zawieranych z konsumentami umowach postanowienia, mogącego być uznanym za wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.):
„W sprawach spornych strony zobowiązują się do ich rozwiązywania polubownie, a w razie nie osiągnięcia porozumienia właściwym będzie Sąd, dla miejsca siedziby Sprzedającego.”

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w piśmie z dnia 14.02.2008r. Spółka przedstawiła dokumenty oraz następujące wyjaśnienia (Karty nr 86-88). Zmianie uległa treść wzorca umowy sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa w taki sposób, iż zawiera on wszystkie wytyczne wskazane przez UOKiK oraz jest zgodny z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego. Przedstawiony został również nowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów i o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Przedstawiono nowy wzorzec pisemnego zamówienia w stosunku do sprzedaży kierowanej do przedsiębiorców i podmiotów gospodarczych. Zgodnie z dyspozycją UOKiK zweryfikowano i uzupełniono dokumentację gwarancyjną zgodnie z treścią art. 13 ust. 4 ww. ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży. Ponadto zgodnie z dyspozycją UOKiK we wzorcach wymienionych w postanowieniu o wszczęciu postępowania wprowadzono zmiany odpowiadające i zgodne z obowiązującym stanem prawnym. Polecono również przeszkolić zatrudnionych przedstawicieli handlowych w zakresie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego, ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Przedstawiciele sprzedawcy zostali zobowiązani do bezwzględnego przestrzegania wymienionych wyżej przepisów, a nadto do udzielania rzetelnej i prawdziwej informacji klientom, w tym również informacji w zakresie warunków gwarancyjnych i pogwarancyjnych. Mając powyższe na uwadze z dniem 11 lutego 2008r. wprowadzono całkowity zakaz stosowania dotychczasowych wzorców umownych, które zdaniem UOKiK zawierały zapisy sprzeczne z przepisami przywołanych w treści ustaw. Zadeklarowano, iż w przypadku stwierdzenia wydania klientowi, zakazanego wzorca umownego, wszelkie roszczenia klienta, będą rozpatrywane na podstawie zapisów wg. nowych wzorców umownych, wraz z uwzględnieniem roszczeń na jego korzyść.

W kolejnym piśmie z dnia 24.04.2008r. przedsiębiorca wyjaśnił co następuje (Karty nr 117-120). Dnia 15.02.2008r. podjęta została decyzja o stosowaniu zgodnie z przepisami ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, wyłącznie umowy kupna – sprzedaży jako jedynego dokumentu zawieranego i podpisywanego pomiędzy Konsumentem a Przedsiębiorcą.

Wyjaśniono, iż jedynym dokumentem wiążącym strony jest umowa kupna – sprzedaży, zawarta i podpisana pomiędzy Przedsiębiorcą a Konsumentem. Inne dokumenty w postaci: potwierdzenia zawarcia umowy i wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy na odrębnym dokumencie z uwagi na dotychczas stosowaną praktykę zostały całkowicie wycofane.

W piśmie z dnia 10 czerwca 2008r. zostały przedstawione następujące wyjaśnienia (Karty nr 199-200). Umowy kupna – sprzedaży w oparciu o nowy wzór umowy były zawierane od dnia 18 lutego 2008r. Najprawdopodobniej pierwszą zawartą umową jest umowa kupna sprzedaży z numerem 1211/2008 z dnia 18 lutego 2008r. W przedmiotowym dniu, było zawartych kilka umów.

Zadeklarowano, iż roszczenia klientów, którzy zawarli umowy w okresie stosowania zakwestionowanych przez organ antymonopolowy praktyk są rozpatrywane wg. zapisów nowego wzorca umowy kupna sprzedaży, wraz z uwzględnieniem roszczeń na korzyść konsumentów. Konsumentom nie otrzymali informacji o zmianie treści umów oraz warunków. Wyjaśniono, iż niemożliwe byłoby poinformowanie wszystkich osób, które zawarły z przedsiębiorcą umowy w okresie stosowania zakwestionowanych praktyk. Podkreślono, iż pomimo powyższego, wszelkie roszczenia konsumentów są rozpatrywane wg. nowych wzorców umów.

Dokument w postaci wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie był wręczany konsumentom jako oddzielny samodzielny dokument. Wskutek Narady Wspólników w dniu 15 lutego 2008r. jednoznacznie określono zakaz stosowania dokumentu w postaci „wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy”, gdyż mając na uwadze możliwość zgubienia przez konsumenta odrębnego wzoru, co niewątpliwie stanowiłoby niekorzystną dla konsumenta sytuację, zawarto w & 8 każdego egzemplarza umowy kupna sprzedaży wzór – oświadczenie o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

W toku niniejszego postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Organ antymonopolowy ustalił, że Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Sp. jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża z siedzibą w Bielsku-Białej prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (Karty nr 34-36).

Organ antymonopolowy ustalił, że Spółka prowadzi sprzedaż urządzeń: inteligenta szcztotka „ROBOCOP”, Dolphinex – Hydromate, Powermed (Karta nr 119). Sprzedaż przedmiotowych produktów prowadzona jest wyłącznie w domach konsumentów.

Przy zawieraniu umów przedsiębiorca wykorzystywał dwa dokumenty określające jej warunki, tj. umowę oraz potwierdzenie zawarcia umowy (Karty nr 11-16).

Dla klientów nabywających urządzenia w systemie ratalnym, sporządzane były następujące dokumenty: umowa, potwierdzenie zawarcia umowy, wniosek kredytowy (Karta nr 79).

„Umowa Kupna - Sprzedaży” zawierała następujące postanowienia (Karty nr 55, 56):

§ 1 „Cenę detaliczną 5.199 złotych /Słownie: pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 00/100/”

§ 2 „Cena detaliczna opisana w § 1 niniejszej umowy, może być ceną niższą do wysokości nie mniejszej niż kwota 3.999 złotych, jednakże obniżenie ceny uzależnione będzie od cen importera i od obowiązujących w dniu zakupu ofert promocyjnych.”

§ 3 „Dostawca / Sprzedający oświadcza, a Zamawiający / Kupujący przyjmuje do wiadomości, że opisany w § 1 i § 2 niniejszej umowy zestaw mechaniczny, oraz cena detaliczna, nie obejmują dodatkowego wyposażenia w postaci „Elektroszczotki”, której cena za 1 sztukę wynosi 750 złotych / Siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100/brutto. W przypadku dojścia do skutku zakupu zamówionego przez Zamawiającego / Kupującego zestawu opisanego w § 1 niniejszej umowy w dniu prezentacji urządzenia, Dostawca / Sprzedający zobowiązuje się do obniżenia ceny dodatkowego wyposażenia jakim jest „Elektroszczotka do kwoty 198 złotych /Słownie : Sto dziewięćdziesiąt osiem złotych 00/100 / . Kwota wynikająca z obniżenia ceny za dodatkowe wyposażenie jest płatna w gotówce do rąk Przedstawiciela / Dostawcy / Sprzedającego, lub będzie uwzględniona w wysokości kredytu bankowego.”

§ 10 „Zamawiający / Kupujący oświadcza, że został zapoznany słownie i pisemnie przez Dostawcę / Sprzedającego z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz z przepisami ustawy o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. (Dz.U. z dnia 31 marca 2000r.) Dz.U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 z późn. zm., a w szczególności z postanowieniami art. 2.1, który stanowi; Konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowane oświadczenie na piśmie (listem poleconym), w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia listem poleconym przed jego upływem. Treść oświadczenia o brzmieniu: Ja niżej podpisany, zamieszkały (w..., oświadczam, że odstępuję od umowy zawartej w dniu ..., dotyczącej zakupu ... o numerze... za cenę ..., sporządzonej pomiędzy mną a przedstawicielem”.

„(Pouczenie: zastosowanie do niniejszej umowy, mają przepisy Rozp. z dnia 12.03.2003r. Dz.U. Nr 49, poz. 414, Rozp. z dnia 16.06.2003r. Dz.U. nr 210,poz.20, ustawy z dnia 23.04.1963.r. art. 556-581 k.c. i inne akty prawne obowiązujące w zakresie sprzedaży konsumenckiej)”. Zgodnie z § 15 umowy „Do niniejszej umowy zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego, oraz przepisy zawarte w pouczeniu niniejszej umowy”.

§ 8 „Przedmiot umowy, jest objęty serwisem gwarancyjnym i pogwarancyjnym, zgodnie z kartą gwarancyjną, załączoną do urządzenia. Szczegółowe zasady postępowania gwarancyjnego i pogwarancyjnego, a także reklamacji obejmują przepisy ustawy o rękojmi i gwarancji.”

§ 16 „W sprawach spornych strony zobowiązują się do ich rozwiązywania polubownie, a w razie nie osiągnięcia porozumienia właściwym będzie Sąd, dla miejsca siedziby Sprzedającego.”

„Potwierdzenie zawarcia umowy” zawierało postanowienia:

§ 2 pkt 1 „Wartość urządzenia opisanego w § 1 umowy, wynosi 5.199 złotych, Słownie: Pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 00/100.”,

§ 2 pkt 2 „Strony ustaliły, ostateczną cenę urządzenia opisanego w § 1 lit. a i b, na kwotę .... złotych, słownie :....”,

§ 2 pk 4 „Wartość Elektroszczotki wynosi 750 złotych / Słownie : Siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100” .,

§ 2 pkt 5 „Ostateczna cena za Elektroszczotkę, wynosi ... złotych (...).”,

„(Pouczenie: zastosowanie do niniejszej umowy, mają przepisy Rozp. z dnia 12.03.2003r. Dz.U. Nr 49, poz. 414, Rozp. z dnia 16.06.2003r. Dz.U. nr 210,poz.20, ustawy z

dnia 23.04.1963.r. art. 556-581 k.c. i inne akty prawne obowiązujące w zakresie sprzedaży konsumenckiej”.

W trakcie prowadzonego postępowania zmianie uległ sposób zawierania umów, a także treść wykorzystywanych dokumentów.

Zgodnie z deklaracją, od dnia 18.02.2008r. Przedsiębiorca stosuje jedynie i wyłącznie wzorzec umowy kupna-sprzedaży, który jest dokumentem zawierającym pomiędzy Przedsiębiorcą, a Konsumentem. Jeden egzemplarz umowy w dniu jej podpisania zostaje wręczony Konsumentowi, a kopia umowy zostaje u Przedsiębiorcy – bez jakichkolwiek potwierdzeń zawarcia umowy (Karty nr 118, 119).

Nowy wzorzec Umowy zawiera następujące zapisy:

& 1 „Kupujący kupuje, a sprzedający sprzedaje, zestaw mechaniczny składający się z: urządzenia czyszcząco-filtrującego „POWERMED” nr Fabryczny ..., ilość sztuk: ..., urządzenia – inteligentna szczotka „ROBOCOP”, ilość sztuk ... urządzenia – „DOLPINEX – HYDROMATE”, ilość sztuk: ..., urządzenia fakultatywnego „ELEKTROSZCZOTKA”, ilość sztuk: ... za łączną cenę detaliczną ...złotych słownie: ... cena obejmuje podatek od towarów i usług VAT i jest ceną brutto.”

& 2 pkt 1 „Fakultatywne wyposażenie zestawu mechanicznego opisanego w § 1 punkt 1 niniejszej umowy stanowi „Elektroszczotka”, której cena wynosi 750,00 złotych brutto (słownie : siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100 brutto).”

& 2 pkt 2 „Sprzedawca” w ramach jego reklamy, w przypadku zawarcia niniejszej umowy w dniu prezentacji, obniża cenę o której mowa w § 2, punkt 1 umowy, do kwoty 198,00 złotych brutto (słownie : sto dziewięćdziesiąt siedem złotych 00/100 brutto).”

& 2 pkt 4 „Różnica pomiędzy ceną przed obniżeniem, a ceną po obniżeniu jest pokrywana z kosztów reklamy sprzedawcy i stanowi jego koszt.”

& 8 „Kupujący, oświadcza, że został zapoznany słownie i pisemnie przez sprzedającego z przepisami ustawy z dnia 02 marca 2000 r., o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 z późn. zm.), która stanowi iż konsument może odstąpić od umowy bez podania przyczyn składając stosowane oświadczenie w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu, wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zostaje umieszczony w treści niniejszej umowy, jako wzór do wykorzystania i pouczenia.”

„Wzór oświadczenia o odstąpieniu: Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybowcowa 16, 43-300 Bielsko-Biała. Oświadczam, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów, oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, Dz.U. z 2000r., Nr 22, poz. 271 z późn. zm. odstępuję od umowy nr ... zawartej w .... zwracam się wraz z niniejszym oświadczeniem do Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybowcowa 16, 43-300 Bielsko-Biała. Jednocześnie proszę o wskazanie miejsca przekazania / dostarczenia otrzymanego towaru. Podpis: ... data ...”.

& 9 pkt 1 „Kupujący został poinformowany, że serwis gwarancyjny oraz pogwarancyjny dla urządzeń zakupionych na podstawie niniejszej umowy, wykonywany jest przez: Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybowcowa 16, 43-300 Bielsko-Biała, do którego należy składać wszelkie reklamacje.”

& 9 pkt 2 „Podstawowe dane w zakresie dochodzenia roszczeń z gwarancji, znajdują się w dokumencie gwarancyjnym, który „Kupujący”, otrzymuje w dniu zawarcia umowy.”

& 10 „Wszelkie sprawy nie uregulowane w niniejszej umowie będą rozpatrywane na podstawie obowiązujących przepisów prawa cywilnego, natomiast wszelkie zmiany umowy wymagają formy aneksu podpisanego przez obie strony pod rygorem nieważności.”

§ 14 „Do niniejszej umowy zastosowanie mają przepisy:

- ustawy z dnia 02 marca 2002r. o ochronie niektórych praw konsumentów, oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 ze zm.
- ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, oraz zmianie kodeksu cywilnego Dz.U. z 2002, Nr 141, poz. 1176 z późn. zm. z wyłączeniem przepisów art. 556 do 581 k.c.
- ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny Dz.U. z 1964r. Nr 16, poz. 93 ze zm. z wyłączeniem przepisów art. 556 do art. 581 k.c.”

& 11 „Sądem właściwym dla rozpoznania sporów wynikłych na podstawie niniejszej umowy będzie Sąd Powszechny.” (Karty nr 213, 214).

Nowe warunki gwarancji produktów „POWERMED”, „ROBOCOP”, „DOLPINEX – HYDROMATE”, od dnia 15.02.2008r. zawierają informacje:

„Gwarant: Przedsiębiorstwo Handlowe „EKO-LIVE” Spółka Jawna, J.M. Kubiczek, A.R. Kałuża, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Szybowcowa 16.”

„Terytorialny zasięg gwarancji obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.”

„Gwarancja na sprzedawany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawieszają uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. (art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego).” (Karty nr 119, 164 – 166).

Organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 24 ust. 2 i 3 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

W przypadku, gdy doszło do naruszenia art. 24 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy na mocy art. 26 ust. 1 tej ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorcy zaprzestali stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. /Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 - 118/

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

I. W zakresie punktu I sentencji decyzji oceniana praktyka przedsiębiorcy dotyczy naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenie zakupu produktów, co jest sprzeczne z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 z zm.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach przez cenę należy rozumieć – wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

„Umowa” zawierała następujące dane:

§ 2 „Cena detaliczna opisana w § 1 niniejszej umowy, może być ceną niższą do wysokości nie mniejszej niż kwota 3.999 złotych, jednakże obniżenie ceny uzależnione będzie od cen importera i od obowiązujących w dniu zakupu ofert promocyjnych.”

§ 3 „Dostawca / Sprzedający oświadcza, a Zamawiający / Kupujący przyjmuje do wiadomości, że opisany w § 1 i § 2 niniejszej umowy zestaw mechaniczny, oraz cena detaliczna, nie obejmują dodatkowego wyposażenia w postaci „Elektroszczotki”, której cena za 1 sztukę wynosi 750 złotych / Siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100/brutto. W przypadku dojścia do skutku zakupu zamówionego przez Zamawiającego / Kupującego zestawu opisanego w § 1 niniejszej umowy w dniu prezentacji urządzenia, Dostawca / Sprzedający zobowiązuje się do obniżenia ceny dodatkowego wyposażenia jakim jest „Elektroszczotka do kwoty 198 złotych /Słownie : Sto dziewięćdziesiąt osiem złotych 00/100 /. Kwota wynikająca z obniżenia ceny za dodatkowe wyposażenie jest płatna w gotówce do rąk Przedstawiciela / Dostawcy / Sprzedającego, lub będzie uwzględniona w wysokości kredytu bankowego.”

„Potwierdzenie zawarcia umowy” zawierało postanowienia:

§ 2 pkt 1 „Wartość urządzenia opisanego w § 1 umowy, wynosi 5.199 złotych, Słownie: Pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 00/100.”

§ 2 pkt 2 „Strony ustaliły, ostateczną cenę urządzenia opisanego w § 1 lit. a i b, na kwotę .... złotych, słownie :....”

§ 2 pk 4 „Wartość Elektroszczotki wynosi 750 złotych / Słownie : Siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100”.

§ 2 pkt 5 „Ostateczna cena za Elektroszczotkę, wynosi ... złotych (...).”

Z powyższych informacji wynika, iż cena nabywanych urządzeń wynosi 5.199 zł. Jednak równocześnie umowa stanowi, iż w sytuacji zawarcia umowy w dniu prezentacji cena może być obniżona do 3 999 zł. Jak ustalono w postępowaniu wyższa, wyjściowa podana w dokumentach cena nigdy nie obowiązywała. Biorąc pod uwagę sposób określenia ceny sprzedaży, należało stwierdzić, iż narusza on obowiązek podawania rzetelnej, pełnej i prawdziwej informacji o cenie. Zamieszczenie w dokumentach hipotetycznej ceny sprzedaży nie ma żadnego wymiernego znaczenia dla konsumenta. Podejmując jakiegokolwiek działania, np. mające na celu odstąpienie od umowy, lub dochodzenia roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową, istotna jest tylko ostateczna cena sprzedaży, a nie wartość hipotetyczna nabywanych urządzeń.

Zamieszczenie przedmiotowej hipotetycznej ceny urządzeń ma bezpośredni wpływ na podjęcie decyzji nabywczych przez konsumentów. Akceptując korzystniejszą, niższą cenę zakupu, mają oni przeświadczenie, iż korzystają z możliwości tańszego zakupu. Podanie informacji o cenach w treści umowy dodatkowo zwiększa wiarygodność prezentowanej oferty sprzedaży urządzeń.

Biorąc pod uwagę fakt, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach przez cenę należy rozumieć – wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, w dokumentach określających warunki zakupu powinna być podana wyłącznie kwota, którą ma zapłacić konsument. Zamieszczenie wszelkich innych informacji o hipotetycznych wartościach urządzeń, lub cenach, należy uznać za bezprawne.

Tym samym organ antymonopolowy uznał, iż przedsiębiorca naruszał obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenie zakupu produktów. W dokumentach powinna być zawarta informacja wyłącznie o cenie zdefiniowanej w powyżej przytoczonym artykule ustawy o cenach.

W trakcie postępowania, przedsiębiorca dokonał zmiany formy i treści w zawieranych umów.

W nowych umowach podawana jest łączna cena wszystkich urządzeń nabywanych przez konsumenta. Nie ma indywidualnie wskazanych cen poszczególnych urządzeń. Podana jest tylko ilość każdego z urządzeń.

W sprawie urządzenia fakultatywnego „Elektroszczotki” zawarte są zapisy

& 2 pkt 1 „Fakultatywne wyposażenie zestawu mechanicznego opisanego w § 1 punkt 1 niniejszej umowy stanowi „Elektroszczotka”, której cena wynosi 750,00 złotych brutto (słownie : siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100 brutto).”

& 2 pkt 2 „Sprzedawca” w ramach jego reklamy, w przypadku zawarcia niniejszej umowy w dniu prezentacji, obniża cenę o której mowa w § 2, punkt 1 umowy, do kwoty 198,00 złotych brutto (słownie : sto dziewięćdziesiąt siedem złotych 00/100 brutto).”

Z przedstawionych w postępowaniu umów wynika, iż wartość sprzedawanych urządzeń była identyczna i wynikała z obowiązującego cennika (Karty nr 168, 169). Zgodnie z Cennikiem łączna cena detaliczna: urządzenia czyszcząco- filtrującego POWERMED, inteligentnej szczotki „ROBOCOP”, urządzenia „DOLFINEX – HYDROMATE” oraz urządzenia fakultatywnego „ELEKTROSZCZOTKA” wynosi 4 597,00 złotych. Taka sama wartość zamieszczona jest w treści umów zawartych w okresie obowiązywania tego cennika (Karty nr 169, 177, 187). W przypadku cennika obowiązującego w innym okresie, ceny sprzedaży ww. urządzeń, również odpowiadały cenom podanym w umowach (Karty nr 168, 172, 182). Przedstawiciele przedsiębiorcy są związani ceną określoną w cenniku. Biorąc pod uwagę powyższe, wprowadzenie do umowy informacji, iż urządzenie Elektroszczotka jest sprzedawane w promocyjnej cenie wprowadza konsumentów w błąd. Łączna cena wszystkich urządzeń zawarta w cenniku jest zgodna z cenami sprzedaży urządzeń umieszczonymi w umowach określonymi jako promocyjne. Tym samym faktycznie informacja, iż konsument nabywa urządzenia po obniżonej cenie jest niezgodna z prawdą.

Informacja o stosowanej obniżce cen jest instrumentem aktywizującym sprzedaż. Konsument otrzymując taką informację, mając przeświadczenie, iż dokonując zakupu w danej chwili korzystają z okazji. Dzięki informacji, iż nabywają produkt po obniżonej cenie, mają przeświadczenie, iż otrzymują korzyść w postaci wymiernych oszczędności. Porównując warunki sprzedaży z cennikiem, do którego sprzedawcy mają obowiązek się stosować, organ antymonopolowy stwierdził, iż nowe umowy nadal wprowadzają konsumentów w błąd co do ceny sprzedaży.

Biorąc pod uwagę powyższe, konsumentom nie są przedstawiane rzetelne i prawdziwe informacje o cenach poszczególnych produktów, a także o faktycznej cenie elektroszczotki. Podana w umowie łączna wartość sprzedawanych urządzeń obejmuje cenę tego urządzenia, bez względu na warunki zakupu (Karta nr 169).

Dlatego też stwierdzone zostało, iż oceniana praktyka narusza interesy ekonomiczne konsumentów oraz jest bezprawna. Pomimo zmiany dokumentów wykorzystywanych przy zawieraniu umów z konsumentami, nadal konsument nie otrzymują rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenach nabywanych produktów.

Przedmiotowa praktyka dotyczy działań przedsiębiorcy narażających konsumentów na straty ekonomiczne. Konsument poprzez nieotrzymanie szczegółowych informacji o faktycznych cenach podejmują decyzje, których mogliby nie podjąć, gdyby w podpisywanych dokumentach nie było zawartych informacji o hipotetycznych wartościach – cenach oferowanych urządzeń, a jedynie była informacja o cenie za jaką zakupili produkty.

Oceniane umowy mogły zawrzeć wszystkie osoby nią zainteresowane. Pomimo, iż umowy zawierały osoby do których zwracali się przedstawiciele sprzedawcy, to jednak nie były stawiane konsumentom żadne szczególne warunki. Tym samym oferta korzystania z usług przedsiębiorcy skierowana jest do nieograniczonej grupy konsumentów.

Biorąc pod uwagę przesłanki podane w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że jest ona bezprawna oraz narusza interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt I sentencji decyzji.

II. 1. W zakresie punktu II.1 sentencji decyzji oceniana praktyka przedsiębiorcy dotyczyła naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie potwierdzanie na piśmie wszystkich istotnych postanowień zawartej umowy, co zostało uznane za sprzeczne z art. 2 ust. 2 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży, przy sprzedaży na raty, na przedpłaty, na zamówienie, według wzoru lub na próbę oraz sprzedaży za cenę powyżej dwóch tysięcy złotych sprzedawca jest obowiązany potwierdzić na piśmie wszystkie istotne postanowienia zawartej umowy.

Przez potwierdzenie na piśmie wszystkich istotnych postanowień zawartej umowy należy rozumieć wydanie konsumentowi spisanych wszystkich warunków umowy w momencie jej zawarcia.

Konsumenci zawierając umowy z przedsiębiorcą w ramach ocenianej działalności nabywają urządzenia za cenę powyżej 2 tysięcy złotych, tym samym prowadzona działalność podlega ww. przepisom. Jak ustalono konsumenci w trakcie wizyty sprzedawcy podpisywali dwa dokumenty dotyczące umowy „Potwierdzenie zawarcia umowy” – dokument był pozostawiany konsumentowi oraz „Umowę” – dokument był zabierany przez sprzedawcę. Dokument „Umowa” dosyłał dopiero po otrzymaniu z banku akceptacji udzielenia kredytu. Istotne jest, iż dokument potwierdzenia zawarcia umowy nie zawierał kompletnych informacji zamieszczonych w dokumencie umowy. W dokumencie potwierdzenia zawarcia umowy nie zostało zawarte żadne odniesienie do prawa konsumenta do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni oraz do treści ustawy regulującej przedmiotowe prawo. Informacja o tym była zawarta w umowie. Natomiast w wyniku zabrania przedmiotowego dokumentu, konsument nie mógł samodzielnie przeanalizować warunków umowy po wyjściu sprzedawcy. Potwierdzenie zawarcia umowy w sposób minimalny odnosiło się do warunków finansowania zakupu. W dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy brak było postanowień dotyczących warunków gwarancyjnych, do których odnosiła się umowa. Informacje zawarte w dokumencie „Umowy”, a które nie zostały umieszczone w potwierdzeniu zawarcia umowy, można uznać za istotne.

W wyniku opisanej powyżej praktyki przedsiębiorcy, konsument nie dysponował pisemnym potwierdzeniem istotnych warunków umowy po jej zawarciu. Fakt pozostawiania konsumentowi dokumentu określonego jako „Potwierdzenie zawarcia umowy” nie może być uznany za wystarczającą czynność zgodnie z ww. ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży. Powyżej zostały opisane różnice w treści przedmiotowych dokumentów. Konsument ma prawo do dysponowania wszystkimi warunkami umowy, które zawiera dokument „Umowy”, który to dokument zabierany jest przez przedstawiciela przedsiębiorcy, po jego podpisaniu przez konsumenta. Niewystarczające było pozostawienie dokumentu zawierającego tylko część warunków i późniejsze dosyłanie faktycznej umowy.

Przedmiotowa praktyka narusza interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Z przedstawionych dokumentów wynika, iż Spółka od dnia 18.02.2008r. stosuje tylko jeden dokument potwierdzający warunki zawartej umowy. Jest on pozostawiany konsumentowi po podpisaniu. Dlatego też zostało stwierdzone, iż w momencie zawarcia umowy konsumentom są na piśmie potwierdzane postanowienia zawartej umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ antymonopolowy uznał, iż przedsiębiorca podjął działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

II. 2. W zakresie punktu II.2 sentencji decyzji oceniana praktyka przedsiębiorcy dotyczyła naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez zamieszczenie w dokumentach „Umowy” oraz „Potwierdzeniu zawarcia umowy” nierzetelnych i nieprawdziwych informacji o możliwości i podstawie prawnej do dochodzenia roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 1 ust. 4 oraz art. 11 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego,

W treści umowy zawarta była informacja „(Pouczenie: zastosowanie do niniejszej umowy, mają przepisy Rozp. z dnia 12.03.2003r. Dz.U. Nr 49, poz. 414, Rozp. z dnia 16.06.2003r. Dz.U. nr 210,poz.20, ustawy z dnia 23.04.1963.r. art. 556-581 k.c. i inne akty prawne obowiązujące w zakresie sprzedaży konsumenckiej)”. Zgodnie z § 15 umowy „Do niniejszej umowy zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego, oraz przepisy zawarte w pouczeniu niniejszej umowy”

Te same informacje, które zostały zawarte w ww. Pouczeniu (w dokumencie umowy) zostały umieszczone w dokumencie „Potwierdzenie zawarcia umowy”.

Jak ustalono powołane rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 marca 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz.U. 2003r. Nr 49, poz. 414) zostało uchylone z dniem 01.01.2006r.

Natomiast powołany akt prawny „Rozp. z dnia 16.06.2003r. Dz.U. nr 210,poz.20” zgodnie z wyjaśnieniami przedsiębiorcy zawierał błąd.

Zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się przepisów art. 556-581 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny. Natomiast art. 11 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej stanowi, iż uprawnień unormowanych w niniejszej ustawie nie można wyłączyć ani ograniczyć w drodze umowy zawartej przed zawiadomieniem sprzedawcy o niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową. W szczególności nie można tego dokonać przez oświadczenie kupującego, że wie o wszelkich niezgodnościach towaru z umową, lub przez wybór prawa obcego.

Tym samym powołanie się w umowach zawieranych z konsumentami na regulacje prawne, których one nie dotyczą, są nieobowiązujące lub zawierają błędy uniemożliwiające identyfikację przepisu prawa, narusza obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz ogranicza uprawnienia konsumentów określone w ww. ustawie o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Na podstawie przedstawionych dokumentów treści umów zawieranych od 18 lutego 2008r. stwierdzone zostało, iż wprowadzające w błąd informacje zostały usunięte z ich treści.

W treści nowej umowy zostały zawarte następujące informacje.

& 9 pkt 1 „Kupujący został poinformowany, że serwis gwarancyjny oraz pogwarancyjny dla urządzeń zakupionych na podstawie niniejszej umowy, wykonywany jest przez: Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybocowa 16, 43-300 Bielsko-Biała, do którego należy składać wszelkie reklamacje.”

& 9 pkt 2 „Podstawowe dane w zakresie dochodzenia roszczeń z gwarancji, znajdują się w dokumencie gwarancyjnym, który „Kupujący”, otrzymuje w dniu zawarcia umowy.”

& 10 umowy „Wszelkie sprawy nie uregulowane w niniejszej umowie będą rozpatrywane na podstawie obowiązujących przepisów prawa cywilnego, natomiast wszelkie zmiany umowy wymagają formy aneksu podpisanego przez obie strony pod rygorem nieważności.”

§ 14 umowy stanowi, iż „Do niniejszej umowy zastosowanie mają przepisy:

- ustawy z dnia 02 marca 2002r. o ochronie niektórych praw konsumentów, oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 ze zm.

- ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, oraz zmianie kodeksu cywilnego Dz.U. z 2002, Nr 141, poz. 1176 z późn. zm. z wyłączeniem przepisów art. 556 do 581 k.c.

- ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny Dz.U. z 1964r. Nr 16, poz. 93 ze zm. z wyłączeniem przepisów art. 556 do art. 581 k.c.”

Analiza aktualnie zawieranych umów wykazała, iż konsumenci są informowani o przepisach prawa mających zastosowanie do tego rodzaju zawieranych umów. Na podstawie otrzymanych informacji mogą łatwo zidentyfikować przepisy, na podstawie których mogą dochodzić swoich praw.

Biorąc pod uwagę powyższe, należało stwierdzić, iż aktualna treść umowy nie wprowadza w błąd oraz spełnia wymagania co do podania rzetelnych, prawdziwych i pełnych informacji co do przepisów, mających zastosowanie do realizowanych umów. Tym samym, organ antymonopolowy uznał, iż przedsiębiorca podjął działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

II. 3. W zakresie punktu II.3 sentencji decyzji oceniana praktyka przedsiębiorcy dotyczyła naruszenia obowiązku wręczenia konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu z oznaczeniem swojego imienia nazwiska (nazwy) oraz adresu zamieszkania (siedziby), który to obowiązek wynika z art. 3 ust. 1 o ochronie niektórych praw konsumentów.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby); obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę i rodzaj oraz przedmiot świadczenia i cenę.

§ 10 umowy stanowił, iż „Zamawiający / Kupujący oświadcza, że został zapoznany słownie i pisemnie przez Dostawcę / Sprzedającego z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz z przepisami ustawy o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. (Dz.U. z dnia 31 marca 2000r.) Dz.U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 z późn. zm., a w szczególności z postanowieniami art. 2.1, który stanowi; Konsument, który zawarł umowę poza lokalem

przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowane oświadczenie na piśmie (listem poleconym), w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia listem poleconym przed jego upływem. Treść oświadczenia o brzmieniu: Ja niżej podpisany, zamieszkały (w..., oświadczam, że odstępuję od umowy zawartej w dniu., dotyczącej zakupu ... o numerze... za cenę ..., sporządzonej pomiędzy mną a przedstawicielem”.

Informacja o możliwości odstąpienia od umowy w określonym terminie oraz treść oświadczenia o odstąpieniu od umowy były zawarte wyłącznie w dokumencie Umowy sprzedaży. Natomiast informacje te nie były zawarte w dokumencie Potwierdzenia zawarcia umowy, które zawierało postanowienie § 1 „Zgodnie z treścią ustawy z dnia 2 marca 2000 r. (Dz.U. z dnia 31 marca 2000r.), dokument niniejszy stanowi potwierdzenie zawarcia umowy w ... z dnia ... przedmiotem, której jest :...”.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu pkt II.1 sentencji decyzji przedsiębiorca stosował dwa dokumenty, tj. umowę kupna sprzedaży oraz potwierdzenie zawarcia umowy. Przy czym wyłącznie dokument Potwierdzenia zawarcia umowy był pozostawiany konsumentom bezpośrednio po zawarciu umowy. Biorąc pod uwagę powyższą praktykę, organ antymonopolowy stwierdził, iż konsumentom nie był wręczany wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Na podstawie analizy informacji zawartych w wykorzystywanych przez przedsiębiorcę dokumentach, stwierdzone zostało, iż treść oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie zawierała wszystkich wymaganych ustawą informacji. Nie zostały zamieszczone w nim dane adresowe, na które konsumenci mają kierować przedmiotowy dokument. Mogło to utrudniać konsumentom dochodzenie ich praw poprzez trudność w określeniu adresata oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Ustawa określa szczegółowo dane, które konsument powinien otrzymać. Nie przedstawienie ich konsumentom należy uznać za naruszające obowiązek udzielania rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz bezprawne.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie postępowania zmianie uległa treść umowy kupna – sprzedaży. W zakresie informacji o uprawnieniu konsumenta do odstąpienia od umowy zamieszczone zostało postanowienie.

& 8 nowej umowy zapiera postanowienie „Kupując, oświadcza, że został zapoznany słownie i pisemnie przez sprzedającego z przepisami ustawy z dnia 02 marca 2000 r., o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2000r. Nr 22, poz. 271 z późn. zm.), która stanowi iż konsument może odstąpić od umowy bez podania przyczyn składając stosowane oświadczenie w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu, wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zostaje umieszczony w treści niniejszej umowy, jako wzór do wykorzystania i pouczenia.”

„Wzór oświadczenia o odstąpieniu: Przedsiębiorstwo Handlowe „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybowcowa 16, 43-300 Bielsko-Biała.

Oświadczam, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów, oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, Dz.U. z 2000r., Nr 22, poz. 271 z późn. zm. odstępuję od umowy nr ... zawartej w .... zwracam się wraz z niniejszym oświadczeniem do Przedsiębiorstwa Handlowego „Eko-Live” Spółka Jawna J. M. Kubiczek, A. R. Kałuża, ul. Szybowcowa 16, 43-300 Bielsko-Biała.

Jednocześnie proszę o wskazanie miejsca przekazania / dostarczenia otrzymanego towaru. Podpis: ... data ...”.

Analiza przedmiotowych informacji wykazała, iż konsument otrzymuje wszystkie wymagane informacje wynikające z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów co do treści jakie ma zawierać oświadczenie o odstąpieniu. Określone zostały szczegółowo dane adresowe, na które konsumenci mają obowiązek kierować oświadczeń o odstąpieniu od umów.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ antymonopolowy uznał, iż przedsiębiorca podjął działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

II. 4 W zakresie punktu II.4 sentencji decyzji oceniana praktyka dotyczyła stosowania postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.):

„W sprawach spornych strony zobowiązują się do ich rozwiązywania polubownie, a w razie nie osiągnięcia porozumienia właściwym będzie Sąd, dla miejsca siedziby Sprzedającego.”

Kwestionowane postanowienie oraz postanowienia poniżej przytoczone wpisane do rejestru, pomimo różnic w sformułowaniu treści, mają tożsamy charakter, a skutek ich stosowania jest identyczny.

Postanowienie przytoczone poniżej zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 czerwca 2003r. sygn. akt XVII Amc 60/02, a do rejestru niedozwolonych postanowień umownych wpisane w dniu 14 sierpnia 2003r. pod numerem 77, w sprawie z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Bartoszycach przeciwko Europejskiemu Funduszowi Budowlanemu Sp. z o.o. we Wrocławiu.

„Strony niniejszej umowy zobowiązują się do dołożenia wszelkich starań w celu polubownego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów. Sądem właściwym do rozstrzygnięcia będzie sąd miejsca siedziby EFB.”

Kolejne postanowienie o tożsamym charakterze z postanowieniem zakwestionowanym w pkt I sentencji decyzji zostało uznane za zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 27 czerwca 2003r. sygn. akt XVII Amc 50/01 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 14 sierpnia 2003r. pod numerem 76, w sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko Międzynarodowej Korporacji Gospodarczej „InCo” Sp. z o.o. w Tychach.

„Strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego rozwiązania ewentualnych spraw wynikających z niniejszej umowy. Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed Sądem Rejonowym w Tychach lub przed Sądem Okręgowym w Katowicach.”

Również poniżej przytoczone postanowienie zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 2 lutego 2005 r. sygn. akt XVII Amc 104/04 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 5 maja 2005r. pod numerem 418, w sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko Robertowi Ochwat – Biuro Podróży „Olimp” – Centrum Promocji i Last Minute w Krakowie.

„Wszystkie spory wynikłe z umowy-zgłoszenia zawartej z Uczestnikiem podlegają rozpatrzeniu przez sąd właściwy dla organizatora”.

Kolejne postanowienie zostało również uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 24 listopada 2004 r. sygn. akt XVII Amc 8/04 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień

umownych w dniu 11 lipca 2005 pod numerem 488, w sprawie z powództwa Renaty Szymborskiej przeciwko SAMPO Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie SA w Warszawie.

„Wszystkie spory wynikające z umowy ubezpieczenia będą rozstrzygane przez Sąd Powszechny właściwy ze względu na siedzibę Towarzystwa”.

Pomimo faktu, iż porównywane postanowienia nie brzmią literalnie tak samo, jednak w taki sam sposób określają właściwość sądu, który jest według umowy właściwy do rozstrzygania sporów. Postanowienie kwestionowane oraz wpisane do rejestru ograniczają możliwość rozstrzygania sporów do sądu zlokalizowanego w konkretnym mieście wskazanym w umowie. Zapisy te wyłączają rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według właściwości przemiennej, w świetle art. 33, 34, 35 i 36 k.p.c. Treść zapisu wykorzystywanego przez Spółkę mieści się w całości w hipotezach klauzul wpisanych do rejestru.

Biorąc pod uwagę powyższą wykładnię, można przyjąć, iż zacytowane postanowienia w swej treści są tożsame i wyczerpują treść niedozwolonego postanowienia umownego zdefiniowanego w art. 385³ pkt 23 k.c., za które uważa się postanowienie narzucające rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny postanowienia umownego ocenia określony zapis, i w momencie jego wpisania do rejestru klauzula przestaje być postanowieniem konkretnego wzorca umownego, a staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479⁴³ K.p.c.), spełnia ona funkcję podobną do przepisów prawa. Tak więc, dokonując oceny treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej (wykładnia językowa, systemowa, funkcjonalna i inna). Stąd też, niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Sąd orzekając co do postanowienia, iż jest to niedozwolone postanowienie umowne stwierdza, iż kształtuje ono prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, równocześnie rażąco naruszając jego interesy. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. przez niedozwolone postanowienie umowne uważa się, postanowienie umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, które kształtuje jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Biorąc pod uwagę powyższą wykładnię, można stwierdzić, iż praktyki polegające na zamieszczaniu w zawieranych umowach, postanowień, które zostały wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych są bezprawne i naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Powyższe zostało potwierdzone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. sygn. akt III SZP 3/06. oraz wyroku SOKiK z dnia 25. 05. 2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04).

Posługiwanie się w obrocie konsumenckim klauzulami uznanymi przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za abuzywne jest bowiem zakazane prawem. Prezes Urzędu może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki o której mowa w art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru, bez względu na to, czy wpis dotyczy tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie, czy też związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. (Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 02.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05). Podobne twierdzenie

Sąd Apelacyjny zawarł we wcześniejszym wyroku, tj. w orzeczeniu z dnia 29.09.2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie przywołując stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19. 12. 2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005/2/25), wskazał, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Pomimo, iż powyżej przywołane wyroki zapadły pod rządami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to orzecznictwo to należy uznać za odpowiednie także w aktualnym stanie prawnym. Na gruncie obecnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007r. rozważna kwestia została uregulowana w analogiczny sposób, a zatem nie występują różnice, które nakazywałyby odejście od ustalonej linii orzecznictwa i w konsekwencji tego odmienną ocenę prawną badanego zagadnienia.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie postępowania przedsiębiorca zadeklarował dokonanie zmiany treści wzorca umowy. Zmiana wzorca polegała na zmianie treści zakwestionowanego postanowienia. Powyższa deklaracja została potwierdzona przez dostarczenie nowego wzoru umowy, oraz zawartej w jego oparciu umowy z konsumentem. W nowych umowach sprzedaży zawarte jest nowe postanowienie o treści.

& 11 „Sądem właściwym dla rozpoznania sporów wynikłych na podstawie niniejszej umowy będzie Sąd Powszechny” (Karta nr 214).

Powyższa zmiana treści zakwestionowanego postanowienia spowodowała, iż nie narusza ono już interesów konsumentów w takim zakresie jak zakwestionowane.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ antymonopolowy uznał, iż przedsiębiorca podjął działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

Przedstawiona powyżej analiza zmiany stosowanych praktyk wykazała, iż nie naruszają one już interesów konsumentów w zakresie określonym w niniejszym postępowaniu. Złożone zostały odpowiednie wyjaśnienia, przedstawiony został zmieniony wzór umowy, którego stosowanie potwierdzono faktycznie zawartą umową.

W przedmiotowym przypadku umowy są realizowane w dniu ich zawarcia. Tym samym są to umowy, których realizacja przebiega w krótkim okresie od ich zawarcia. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, a także upływ czasu od wprowadzenia do stosowania nowego wzorca umowy, przyjęte zostało, iż Spółka podjęła działania, które umożliwiły stwierdzenie zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym za uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania ich stosowania z dniem 18.02.2008r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt II sentencji decyzji.

III. W zakresie punktu III sentencji decyzji oceniana praktyka przedsiębiorcy dotyczyła naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie w „warunkach gwarancji urządzenia Dolpinex - HYDROMATE” pełnych informacji o: nazwie gwaranta lub jego przedstawiciela, terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny

nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego,

Zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży, w dokumencie gwarancyjnym należy zamieścić podstawowe dane potrzebne do dochodzenia roszczeń z gwarancji, w tym w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej. Ponadto powinno być w nim zawarte stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

W dokumencie karty gwarancyjnej urządzenia Dolpinex - HYDROMATE, gwarant został określony jako EKO-LIVE. Jednak przedmiotowa nazwa nie jest zgodna z firmą określoną w KRS, pod którą spółka działa.

Informacja określająca terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej ma zapewnić konsumentom wiedzę, na jakim obszarze produkt może być zainstalowany, aby zapewniona była ochrona gwarancyjna określona w warunkach gwarancji.

Zgodnie z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży warunki gwarancyjne muszą posiadać zapis informujący, że konsument może dochodzić roszczeń nie tylko na podstawie gwarancji, ale również innych przepisów ogólnych wynikających z niezgodności towaru z umową.

Nie otrzymanie wszystkich informacji o przysługujących konsumentom prawach, oraz o terenie, na którym zapewniona jest ochrona gwarancyjna, zostało uznane za naruszające prawo konsumentów do otrzymania pełnych, rzetelnych i prawdziwych informacji, uprawniających do dochodzenia roszczeń nie tylko na podstawie warunków gwarancji. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży określa minimalne obowiązki sprzedawcy co do sprzedawanych produktów, których nie można ograniczyć. Zamieszczenie informacji, iż warunki gwarancji nie ograniczają ani nie zawieszają uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, ma na celu poinformowanie konsumentów o ich dodatkowych prawach wynikających z ustawy. Dzięki tej informacji, konsument ma świadomość, iż dochodząc roszczeń ma prawo powoływać się na inne regulacje a nie tylko na warunki gwarancyjne. Natomiast nie podanie faktycznej nazwy i danych adresowych przedsiębiorcy, który jest gwarantem może uniemożliwić konsumentom dochodzenie praw wynikających z udzielonej gwarancji.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie ze złożoną deklaracją od dnia 15 lutego 2008r. stosowane są nowe warunki gwarancji dla urządzeń inteligenta szcztoka „ROBOCOP”, Dolphinex – Hydromate, Powermed (Karta nr 119). Nowe dokumenty zawierają następujące treści.

„Gwarant: Przedsiębiorstwo Handlowe „EKO-LIVE” Spółka Jawna, J.M. Kubiczek, A.R. Kałuża, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Szybowcowa 16.”

„Terytorialny zasięg gwarancji obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.”

„Gwarancja na sprzedawany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. (art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego).”

Wprowadzenie do treści warunków gwarancji powyżej przytoczonych informacji spowodowało, iż konsumenci dysponują wiedzą niezbędną do dochodzenia roszczeń. Tym samym, organ antymonopolowy uznał, iż Spółka podjęła działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt III sentencji decyzji.

IV. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy antymonopolowej przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

W pkt I, II i III sentencji decyzji stwierdzono stosowanie przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opisanych szczegółowo powyżej. Praktyki te polegały na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o cenie, a także innych warunkach realizacji umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa, co mogło doprowadzać do sytuacji, gdy konsumenci nie korzystali z przysługujących im praw m.in. do odstępowania od umów w terminie 10 dni. Dodatkowo brak pełnych, rzetelnych informacji mógł doprowadzić do niekorzystania z prawa dochodzenia roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową. Postawiony został również zarzut posługiwania się w umowach z konsumentami postanowieniem wzorca umowy uznanym przez SOKiK za niedozwolone. Konsekwencją stosowania powyższych praktyk było naruszenie ekonomicznych interesów konsumentów. Dodatkowo stosowanie zakwestionowanych działań w praktyce umożliwiała przysporzenie Spółce dodatkowych korzyści finansowych, tj. dzięki niekorzystaniu przez konsumentów z prawa do odstępowania od umów.

Dokonując wyliczenia kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku 2007 przychód. Przedmiotowy przychód wyniósł [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 1. a Załącznika Nr 1). Szacowna w oparciu o ww. dane maksymalna kara, jaka mogłaby zostać w niniejszym przypadku nałożona, to [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 1. b Załącznika Nr 1).

Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług wymaga prowadzenia działalności w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa. Przedsiębiorca, jako podmiot o wieloletnim doświadczeniu, powinien wiedzieć, że określając warunki umowne nie może stosować klauzul uznanych przez SOKiK za abuzywne, a także sporządzać treści umów w sposób sprzeczny z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży oraz o ochronie niektórych praw konsumentów, czy też ustawą o cenach, ani w inny sposób godzić w interesy słabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci.

Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji.

Powyższe okoliczności uzasadniają nałożenie na przedsiębiorcę kary, o jakiej mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na

przyszłość. Za zastosowaniem kary w wysokości oznaczonej w tej decyzji przemawia też fakt, że możliwość nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorców, którzy dopuścili się naruszenia zbiorowych interesów konsumentów Prezes Urzędu posiada dopiero od niedawna, gdyż od 21.04.2007r. W związku z tym ponownie należy zwrócić uwagę na wymiar edukacyjny stosowanej sankcji. Niniejsza kara powinna też stanowić przestrożę dla przedsiębiorcy na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku. Funkcja edukacyjna jest w niniejszym przypadku także w wymiarze ogólnym szczególnie istotna, gdyż jak wskazano powyżej kary za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nakładane w tym trybie stanowią nowość w polskim porządku prawnym.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na poziomie 30 000 zł (słownie złotych: trzydzieści tysięcy), co stanowi [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 2. a Załącznika Nr 1) osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2007r. przychodu oraz [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 2. b Załącznika Nr 1) maksymalnego wymiaru kary.

Miarkując karę organ antymonopolowy postanowił wziąć pod uwagę okoliczność, że Spółka dopuściła się naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej po raz pierwszy oraz, iż w części zaniechała stosowania zakwestionowanych praktyk.

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie IV sentencji.

V. Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy antymonopolowej, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Postępowanie przeciwko Spółce w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zostało wszczęte z urzędu. Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie postępowania w punkcie I, II i III decyzji stwierdzone zostało naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej. Kosztami niniejszego postępowania dla organu antymonopolowego, są wydatki w wysokości 53 zł związane z korespondencją prowadzoną z przedsiębiorcą. W związku z powyższym organ antymonopolowy postanowił obciążyć przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 53 zł (słownie złotych: pięćdziesiąt trzy).

Wobec powyższego orzeka się jak w punkcie V sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od

daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie V niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z 479²⁸ § 1 pkt 2 Kpc, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach
Maciej Frągsztajn